

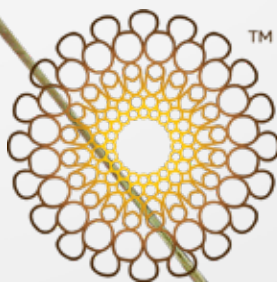
CARPET PLUS

ماهنامه اینترنتی فرش دستباف
Iranian Visual carpet Magazine

"کارپت پلاس" / شماره ۲۴ - فروردین ماه ۱۴۰۱

FROM RUGS TO HEAVENS فرش تا عرش

ویژه حضور هنرمندان فرش دستباف
در رویداد پرفورمنس اکسپوی دبی

EXPO
2020
DUBAI
UAE

CARPET PLUS

بسم الله الرحمن الرحيم

ماهنامه اینترنتی فرش دستباف

Iranian Visual carpet Magazine

کارپت پلاس

مجله اینترنتی فرش دستباف ایران
سال چهارم / فروردین ۱۴۰۱ / شماره ۲۴

سردبیر: مریم طاهری تفرشی
دبیر تحریریه/مدیر هنری: مهدیار پیرزاده
تحریریه: گروه نویسندگان
طراحی: آتلیه گروه سینچ
سازمان تبلیغات و آگهی ها: ۰۹۱۳۶۹۳۵۲۹۱

صفحه نخست | شعر قالی [۳]

سرمقاله | مریم طاهری [۵]

ویژه نامه گزارش خبری | اکسپو [۶]

رویداد هنری | برگزاری نمایشگاه بین المللی صنایع دستی و گردشگری تهران [۲۰]

مقاله | چگونگی پیدایش صنایع دستی [۲۳]

www.thecarpetplus.ir | thecarpetplus

این مجله رایگان است و رایگان خواهد ماند.

لازمه ی استفاده از مطالب و تصاویر این نسخه، به هر شکل و ترتیبی منوط به اخذ مجوز از "کارپت پلاس" است و نقض آن پیگرد قانونی دارد.

همچنین هرگونه بارگذاری محتوایی این مجله بر روی اپلیکیشن های موبایل و فروش پی دی اف این مجموعه ممنوع است.

عکس مربوط به جناب آقای امیر صادقی
شاهنامه خوان بزرگ ایران در اکسپوی دبی

فردوسی بزرگ و سفارش به پاسداری از نوروز و جشنها و آداب و رسوم ملی ایران :

بیارید این آتش زردشت
بگیرد همان زند و اوستا بمشت
نگه دارد این فال جشن سده
همان فر نوروز و آتشکده
همان اورمزد و مه و روز مهر
بشوید به آب خرد جان و چهر
کند تازه آیین لهراسی
بماند کین دین گشتاسی

این بیست و چهارمین شماره "کارپت پلاس" است که مقابل دیدگان شما پهن می شود. تار و پود و رج به رج این مجله با شما و برای شما شکل می گیرد.

ما را از نظریات ارزشمندتان بی نصیب نگذارید.

همچنین بخش بازرگانی "کارپت پلاس" آماده پذیرش آگهی های تجاری و تبلیغاتی شما خواهد بود. به زودی طرح های توسعه ی تجاری و مارکتینگ کارپت پلاس از طریق مجله، شبکه های اجتماعی و وبسایت مجموعه به اطلاع شما عزیزان خواهد رسید.

سخن نخست: مریم طاهری تفرشی

نوروز امسال را در حالی آغاز کردیم که تقریباً ۱۰ روز قبل از آن به سفر اکسپوی دبی رفته بودیم. سفری سرشار از خلاقیت، نمایش خلاقیت‌های آینده که در پایونهای ۱۹۲ کشور

شرکت کننده بود مطمئناً خیلی

جذاب بود، گرچه من نتوانستم بیشتر سالن‌ها را بینم اما همان گردش که در چند پایون داشتم نیز ایده‌های بسیار جالبی به من داد. احساس می‌کنم باید کارهای بزرگتری انجام دهیم، هیچانی که در طی بازدید از اکسپو داشتیم باعث شد تا همراه با دوستان دیگری در انجمن طراحان تصمیم بگیریم پروژه‌هایی را شروع کنیم تا انشالله در اکسپوی بعدی که ۴ سال دیگر در ژاپن برگزار می‌شود با حضوری پررنگ‌تر ظاهر شویم.

در رویداد اکسپو، با اکیپ طراحان و هنرمندان خلاق، با موسیقی ساز فرش و کارگردانی جناب آقای پیرزاده که از ایده پردازان نیک هستند، یک اجرای زیبای پرفورمنس که توسط یکی از شاگردان خانم فرزانه کابلی و زیر نظر ایشان و خانم عربزاده آموزش بافت فرش را با حرکات نمایشی آموزش دیده بودند، با یک اجرای هماهنگ در استیج داخلی پایون ایران به نمایش درآمد و مورد استقبال تماشاگران قرار گرفت. البته ناگفته نماند دلیل عدم هماهنگی‌های موجود، کمبودهایی نیز داشت اما با این حال برنامه بسیار زیبایی از کار درآمد و با همراهی ضرب زورخانه‌ای استاد علی ناری و شاهنامه خوانی استاد امیر صادقی برنامه جالبی شکل گرفت، آنقدر که بعد از این برنامه به فکر اجرای برنامه کارناوالی ملل افتادیم و امیدوارم بتوانیم با همراهی این عزیزان و همراه همیشگی این برنامه‌ها؛ خانمها سارا میرنظامی و زهرا کمانی این امر به ثمر برسد. باشد که در آینده‌ای نزدیک اکیپ هنری و خلاقانه‌ای برای جشنها و معرفی هنرهای ایرانی برای همه کشورها داشته باشیم و نهایتاً در اکسپوی ژاپن زیباتر بدرخشیم.

اقوام ایرانی نوروز را بر بسیاری از جشنهای خود برتری می‌دهند، هر چند بسیاری از آنها سالیان متمادی است از یکدیگر جدا شده‌اند و مرزهای غیر واقعی و جغرافیایی بینشان ترسیم شده است. جشن نوروز امروزه در بسیاری از سرزمینهای ایران کهن برقرار است؛ ایران، افغانستان ازبکستان، تاجیکستان، ترکمنستان، آذربایجان، ارمنستان، کردستان، سوریه، ترکیه و عراق

شادی و سرور در این زمان، چندان دور از ذهن نیست زیرا جهان رنگی دیگر به خود می‌گیرد و زمان، زمان زایش زمین است و تولد گیاه. اساس به وجود آمدن این جشن آغاز بهار، و در واقع شادی طبیعی بخاطر پایان فصل سخت سرماست. در این فصل، تمامی ناخوشی‌های مربوط به سرما از بین رفته و جای آن را سبزی و طراوتی وصف نشدنی فرا می‌گیرد. گرچه امسال سومین نوروزی است که با پاندمی کرونا در تمام دنیا درگیر هستیم و متأسفانه سومین سفره هفت سین را با فقدان عزیزانی که از این بیماری از دست رفته‌اند، می‌اندازیم اما دنیا در گذر است و زمین لباس تازه در برمی‌کند و زمینی دیگر می‌شود و شاید آدمیان نیز همین دید را نسبت به خود داشته باشند. در بهار انسان نیز تولدی دوباره می‌یابد و از تمامی بدیها جدا گشته، مانند موجودی تازه به دنیا آمده، عاری از گناه می‌گردد و بهمین مناسبت همواره هفت سین می‌اندازیم و عید را جشن می‌گیریم باشد که حال ما نیز به شود.

گزارش اکسپو دبی

مهدیار پیرزاده

چند سال پیش دنبال یک شعار چند سال پیش دنبال یک شعار تبلیغاتی خاص برای یک هلدینگ چندمنظوره بودم. وقت ضیق بود و انبوه کارهای ناتمام، آوار بر دوشم و من برای رفع کمی خستگی، یکی از آلبومهای استاد شجریان را پلی کردم و در خلسه ای عمیق ناگهان مطلع غزلی به جان گوشم تلنگر زد:

حسنت باتفاق ملاحظت، جهان گرفت

آری، باتفاق، جهان می توان گرفت

و من مصرع دوم را بعنوان شعار تبلیغاتی آن مجموعه برگزیدم و کارها به روال گذشت و طی شد.

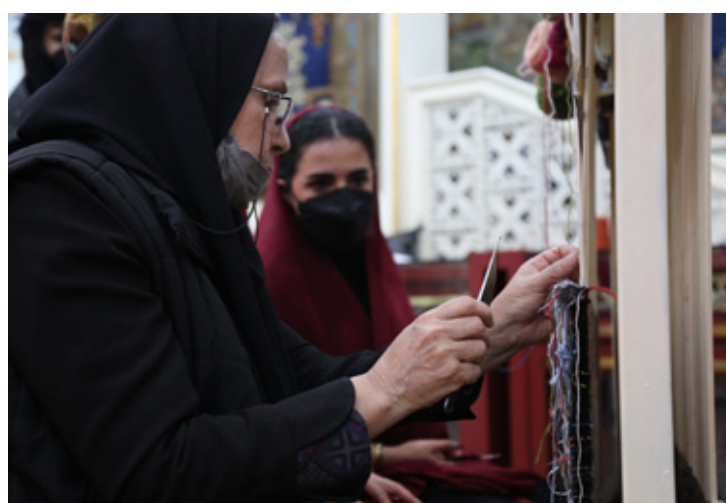
امروز برای نوشتن گزارش سفرنامه اکسپو دنبال شعری می گشتم که روایت کار تیمی باشد جز این بیت، چیزی بیادم نیامد و با جستجو در اینترنت نیز چیز دیگری دستگیرم نشد:

« آری، باتفاق، جهان می توان گرفت» همان گونه که «کار گروهی» در پیامش هویدا است، پیام مستتر دیگری هم دارد و آن این است که «خیر، به تنهایی، جهان نمی توان گرفت» البته به تنهایی اگر چیزی هم بتوان دشت کرد، آنقدر خوب و کامل نفیس نخواهد بود که با جمع می توان به آن رسید.

هم برکار» که احتمالاً جزو فولکوریک های خراسان باشد و من مرجعی برای آن نیز نیافتم. اکنون که پای نوشتن در میان است و روند رفت و آمدمان را مرور می کنم دوست دارم از کلمه ی حمله «پارتیزانی» برای این رویداد استفاده کنم چرا که هجمه کار و تلاش و دقت و سختی، همه و همه در یک بازه زمانی فشرده و

باری به نظر می رسد کار تیمی در ایران از همان قدیم مسبوق به چالش بوده و هست، البته به یاد دارم در کودکی وقتی مادرم می خواست ما را به تجمیع و تشریک کاری تشویق کند، این شعر را می خواند:

«قربون دستِ بسیار / هم برخوردن،

حساس برنامه ریزی و اجرا شد. برآیند و ماحصل کار را لابد دیده و شنیده اید و در این گزارش فقط به روایتی مختصر از آن اشاره می کنم تا در تاریخ ثبت شده باشد و قضاوت با دیگران باشد.

بنظر من این رویداد یک تمرین کار گروهی در حوزه فرش بود. نفس طراحی تا تولید فرش هم البته که به ظاهر، یک کار گروهی است، ولی تا حد زیادی هر بخش آن جداگانه و منفردا به منصفه ظهور می رسد، اما حضور هنرمندان فرش دستباف ایران در اکسپوی ۲۰۲۰ را باید نقطه عطفی در این حوزه دانست که هنر سنتی و اصیل ایرانی را با یک رویکرد «نوآورانه» به جهانیان ارائه کردند.

این رویداد با مشارکت شهرکهای صنعتی، بنیاد رودکی، ستاد اکسپو، انجمن طراحان فرش استان و خوشه فرش و فعالان حوزه فرش تهران برگزار گردید.

این رخداد خلاقانه همسو با شعار جهانی اکسپو ۲۰۲۰ «پیوند افکار، خلق آینده» توانست در معرفی ایران بعنوان مهد فرش در جهان با پیشینه تاریخ و تمدن غنی در هنر اصیل ایرانی، برگ زرینی رقم بزند.

اما کمی قبل تر از حضور این گروه، فرآیند ایده پردازی و طراحی کانسپت این پرفورمنس، یک هفته قبل از اکسپو با حضور مشاوران پروژه، خانم ها میرنظام و کمالی و با همراهی خانم فرزانه کابلی (طراح حرکت) در موزه رسام عربزاده برگزار شد. همچنین کلاس آموزش بافت پرفورمرها (بازیگران پرفورمنس) زیر نظر مربیان بافت این مجموعه برگزار گردید تا آنها با اصول اولیه بافت فرش آشنا شوند.

دو روز قبل از اعزام تیم، روز پنجشنبه ۱۲ اسفند در محل انجمن طراحان فرش تهران، جلسه معارفه و آشنایی هنرمندان فرش با موضوع و پروژه ی «پرفورمنس» برگزار شد که طی آن مفاهیم اولیه هنرهای مفهومی و اتودهای اجرایی با مشارکت طراحان و بافندگان مرور گردید و این تنها تمرین تیم اجرایی پروژه بود که با همکاری و همدلی همه عزیزان همراه بود.

تیم هنرمندان متشکل از طراحان، بافندگان و تولیدکنندگان فرش به تاریخ ۱۴ اسفند ۱۴۰۰ تهران را به مقصد دبی ترک کرد تا در حضور سه روزه خود در اکسپو، نمایشگر هنر و اصالت فرش ایرانی باشد.

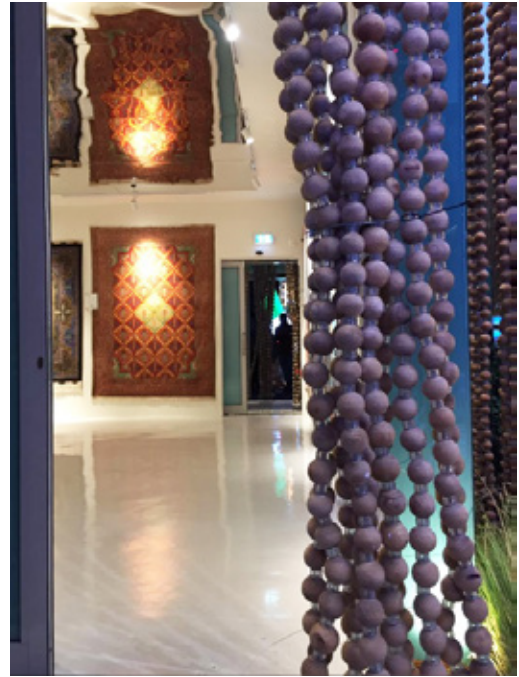

اعضای تیم متشکل بودند از :
 مشاوران پروژه : سارا میرنظامی - زهرا کمانی
 طراح و کارگردان : مهدیار پیرزاده
 موسیقی: سیف اله شکری
 داستان سرا: امیر صادقی
 مترجم داستان: طاهره متقی
 ضرب: علی ناری
 پرفورمر: دیدار قنبرزاده
 طراحی و نقاشی روی فرش: مریم طاهری تفرشی
 طراح فرش: مصطفی آقامیری
 طراح فرش: سمیرا خلیلی

و همراهی:
 فاطر سعادت، محمد امینی، سمیه مزرعه،
 ملاحات بهبودی، لیلا میرزایی، سپیده صنیعی،
 عفت متولی، پروانه کفایتی و بهرام طایی صفت

**EXPO
2020
DUBAI
UAE**

پرفورمنس «فرش تا عرش» مصداق نخ تسبیحی بود که دانه های زمردین هنر تارو پود ایران زمین را به هم متصل کرده بود تا در پایون ایران و محیط بیرونی آن با تلفیقی از هنر اجرایی، چیدمان و ورک شاپ، نظر علاقمندان به هنر ایرانی را به خود جلب نمایند.

برخلاف تصور، اجرای سه روزه برگزار شده در اکسپو شامل Street performance (نمایش خیابانی، با هدف سرگرمی) نبود، اجرای ما، تأثیر نبود و در آن مکان و زمان غیر متمرکز، نمی خواست وارد بروکراسی ها و خط کشی های مکاتب و ایسم ها شود، اما در عوض متعهد بود تا با کمترین و بهترین حرکات سمبولیک مرتبط با طراحی و بافت فرش، توجه و همراهی مخاطب را بدنبال داشته باشد. ما در شلوغی پایون ها دنبال عامه و اکثریت مردم نبودیم. ما مترصد حضور افراد خاص و کنجکاو بودیم که دوست داشتند ردّ یک کلاف سر درگم را بگیرند و به یک کشف

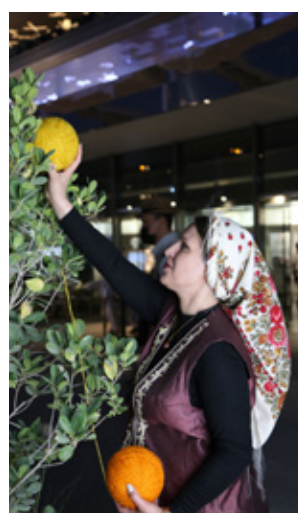

و شهود شخصی (self experience) نائل شوند تا چیزی شبیه (user experience) درتقابل با محصول باشد و ما بتوانیم با ضبط و ثبت این رویداد، ضرورت حضور فرش ایرانی را در بالاترین جایگاه های هنری به کرسی بنشانیم که در این امر با استقبال بسیار قابل توجهی مواجه شدیم.

هدف تیم پرفورمنس معرفی فرش ایرانی نبود چرا که آن موضوع، مستلزم یک سازو کار و پروسه طولانی مدت است و در قالب پرفورمنس نمی گنجد، هدف ما ارتباط گرفتن و مواجهه اولیه با فرش و نقوش و طرح های ایرانی بود تا در روح و روان مخاطب نقش بندد و سپس خود مشتاقانه به سمت سرزمین رنگ و نور ترنج، رهسپار شوند، امری که به بهترین شکل ممکن اتفاق افتاد و تمامی مشارکت کنندگان با انبوهی و از رنگ و بافت و سؤال و هیجان از پایون ایران خارج شدند.

/

امتداد پرفورمنس به یک اجرای نقالی و شاهنامه خوانی دو زبانه بر روی دو قطعه فرش «استاد رسام عرب زاده» و همچنین «فرش دماوند» (بعنوان جاذبه تاریخی و فرهنگی استان تهران) منتهی می شد که با اجرای فاخر استاد امیر صادقی انجام گردید. فرش دماوند از دستبافته های خانم پروانه کفایتی بود و نقالی مرتبط با فرش رسام نیز روی یکی از آثار موزه رسام عرب زاده با موضوع شاهنامه روایت گردید.

از بدو شروع تا پایان هر اجرا نیز، بازدیدکنندگان با کارگاه طراحی فرش با حضور استاد مصطفی آقا میری و خانم خلیلی آشنا شدند و در کنار آن ورک شاپ نقاشی بر روی فرش دستبافت قدیمی، توسط مریم طاهری تفرشی با هدف بازآفرینی و بازخوانی هنر قدیم ایرانی نیز از بخشهای دیگر این برنامه بود که بر روی یک قالیچه کف ساده کرمانی، به زیبایی اجرا گردید.

در حاشیه این رویداد نیز کارکرد دیگری از فرش میناخانی ورامین در قالب مبلمان که بعنوان نماد اصالت فرش استان تهران به ثبت جهانی رسیده است، به نمایش گذاشته شد.

زینت بخش پایانی این رویداد نیز اجرای موسیقی زورخانه ای با نام «ایران» بود که شور و هیجان خاصی به همراه داشت.

و اما در پایان این شبِ گزارش، ذکر دو نکته حائز اهمیت است؛

نخست:

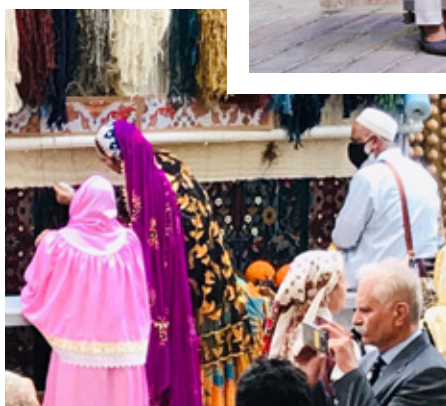
این نخستین تجربه حضور و مشارکت هنرمندان فرش دستباف در یک اجرای مفهومی بود و علیرغم نبود وقت (ما فقط یک جلسه دو ساعته قبل از اعزام داشتیم) بنظر می رسد، درک قابل توجهی از هنرهای جدید و شیوه های بیان سمبلیک در ذهن و روان این عزیزان شکل گرفته که می تواند نوید بخش یک بدعت و نوآوری هنر محور در آینده باشد. در پیش گرفتن شیوه ی جدید روایت، برای هنرهای سنتی شاید یک عنصر بایسته و پیشرو باشد که بتواند نظر مخاطبان نسل جدید را به خود جلب نماید تا نگاهی دوباره بر داشته های کهن خویش بیندازد.

دوم:

این اتفاق و همه ی خوبی های پیرامونش مدیون خانم ها سارا میرنظامی (رئیس انجمن طراحان فرش تهران) و زهرا کمانی (رئیس اداره فرش تهران وزارت صمت) بود و بلاشک، همه آنچه بود و شد، میسر نبود مگر با نگاه روشن و بینشی نو که در نهاد این دو عزیز مستتر و هویدا بود.

بی شک انتخاب و استقبال جسورانه آنها اگر نبود، دستی بر کلاف نخی نمی پیچید تا عکسی از آن گرفته شود و پوسترش طراحی شود و همیاری و همراهی آنان اگر نبود، پرفورمنسی شکل نمی گرفت تا گلوله ای از جنس مهر، به رنگ سبز و سرخ و لاجوردی به سمت مردم جهان پرتاب شود تا ردّ نخ را بگیرند و به پای دار قالی ایرانی بر «فرش صلح» گره بر گره بیفزایند.

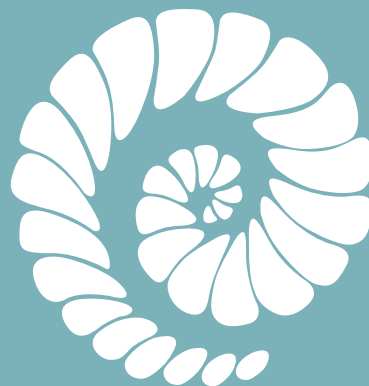

به نظر می‌رسد ما
گردهم آمده ایم تا
در کار مردم «گره»
بیندازیم و این تنها
گره ای ست که اگر
در زندگی مردم بیفتد،
خود باعث گشایش
است؛ گشایش روح و
آسودگی روان

گره ای که با #تار و #پود ایرانی، بر چله ی
اکسپو به یادگار نشست.

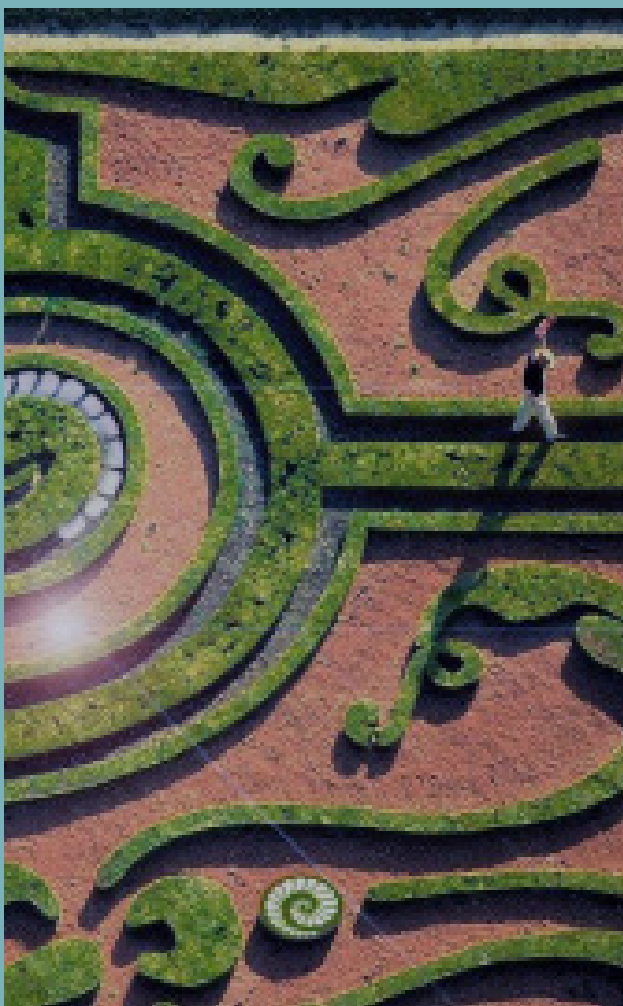

SEPANJ STUDIO

www.sepanjstudio.com

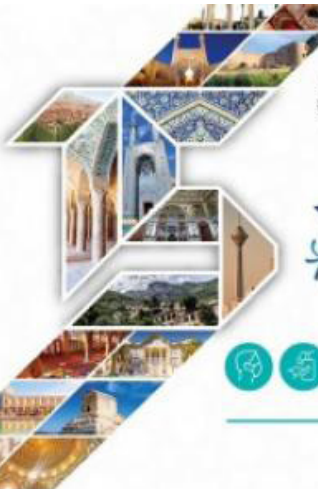
استودیو طراحی و برندسازی سپنج

"سپنج" خدمات یکپارچه‌ی خود را با توجه به نیاز مشتریان، از سازمان‌های کوچک و متوسط تا بزرگ به اثر گذارترین شکل ممکن ارائه می‌دهد که شامل موارد زیر است:

- تدوین استراتژی بازاریابی
- بخش بندی بازار و تعیین موقعیت کسب و کار و هدف گذاری
- برند سازی و طراحی المان‌های برند
- تدوین و اجرای استراتژی پیام
- طراحی و تدوین محتوا و متن تبلیغاتی
- طراحی کمپین‌های خلاقانه بر اساس استراتژی تعیین شده
- هویت سازی یکپارچه برای مشتریان بر اساس استراتژی
- دیجیتال مارکتینگ
- توسعه‌ی برند در شبکه‌های اجتماعی
- طراحی گرافیک تجاری، طراحی سایت و تهیه و تولید مستندهای تبلیغاتی

برگزاری نمایشگاه بین‌المللی گردشگری و صنایع دستی تهران

پانزدهمین نمایشگاه بین‌المللی
گردشگری
و صنایع وابسته تهران
15th Tehran International Tourism and Related Industries Exhibition (TITE)

گردشگری برای رشد فراگیر
Tourism for inclusive growth
محل دائمی نمایشگاه بین‌المللی تهران
Tehran International Permanent Fairground

www.iran-tourismshow.com
لیست نام آگهی از طریق سایت

با رعایت کامل پروتکل‌های بهداشتی ستاد ملی کرونا

ساعت بازدید: ۹ الی ۱۷
۱۴۰۰ بهمن ماه
ایران - تهران

Visiting hours: 9 to 17
29 Jan - 1 Feb 2022
Tehran, Iran

بخش‌هایی از آن به هنرهای سنتی و محصولات صنایع دستی استان‌ها اختصاص داده شده است.

در افتتاحیه نمایشگاه بین‌المللی گردشگری و صنایع دستی تهران هیأت‌هایی از کشورهای عراق، پاکستان، عمان و افغانستان و برخی سفیران خارجی مقیم ایران حضور داشتند.

مراسم افتتاحیه نمایشگاه که عزت‌الله ضرغامی، وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی به همراه دیگر معاونان این وزارتخانه و رئیس فراکسیون گردشگری مجلس نیز در آن حضور داشتند، با اجراهای محلی و آیینی استان‌ها همراه بود.

پانزدهمین نمایشگاه بین‌المللی گردشگری و صنایع دستی تهران با حضور هیأت‌هایی از کشورهای همسایه افتتاح شد.

به گزارش ایسنا، این نمایشگاه در حالی افتتاح شده که تهران روزهای نارنجی کرونا را سپری می‌کند و از همین رو برگزاری نمایشگاه، برخلاف سال‌های گذشته به روزهای ابتدایی هفته موکول شده است. نمایشگاه از روز شنبه نهم بهمن‌ماه در محل نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران در ۱۰ سالن افتتاح شده که تا روز سه‌شنبه، دوازدهم بهمن‌ماه ادامه داشت و ساعت بازدید از این نمایشگاه از ۹ صبح تا ۱۷ عصر بود.

این نمایشگاه تا هفته‌های گذشته قرار بود به صورت انفرادی مختص گردشگری و صنایع وابسته به آن باشد، که حالا با صنایع دستی ادغام شده و

"آرتیرانی" هنرِ نفیس ایرانی

Persian Handmade

Artiranj.group | Artiranjgroup

WWW.ARTIRANI.COM

TEL 09122129733

چگونگی پیدایش صنایع دستی

ناگزیر بود آن را در جایی ذخیره کند. او ظرفهایی را می خواست که در برابر گرما و رطوبت هوا مقاومت داشته باشد و غلات، در آن فاسد نشود. از این رو انسان دوران نوسنگی با الهام از همان شکل‌های طبیعی و با آمیختن آب و خاک، اولین ظرفهای سفالی را ساخت.

در حدود ۸۰۰۰ سال قبل که به عصر «نوسنگی» معروف است، مردمی در منطقه وسیعی در آسیای جنوب غربی زندگی می کردند که برای نخستین بار در گروههای کوچک جمع آمده، در یک مکان ساکن شدند و اولین دهکده ها را به وجود آوردند. آثار به دست آمده از دوران پارینه سنگی، میان سنگی و نوسنگی، گواه بر فعالیت انسان در ساخت ابزار و وسایل سنگی است. ابزارهایی چون تیغه های دنداندار و به شکل‌های مختلف هندسی در مکانهایی مانند بیستون و غارهای هوتو و کمر بند به دست آمده است. انسانی که یاد گرفته بود با کاشتن دانه های خوراکی مقدار بیشتری از آن را به دست آورد،

در حدود ۸۰۰۰ سال قبل که به عصر «نوسنگی» معروف است، مردمی در منطقه وسیعی در آسیای جنوب غربی زندگی می کردند که برای نخستین بار در گروههای کوچک جمع آمده، در یک مکان ساکن شدند و اولین دهکده ها را به وجود آوردند. آثار به دست آمده از دوران پارینه سنگی، میان سنگی و نوسنگی، گواه بر فعالیت انسان در ساخت ابزار و وسایل سنگی است. ابزارهایی چون تیغه های دندانه دار و به شکلهای مختلف هندسی در مکانهایی مانند بیستون و غارهای هوتو و کمر بند به دست آمده است. انسانی که یاد گرفته بود با کاشتن دانه های خوراکی

مقدار بیشتری از آن را به دست آورد، ناگزیر بود آن را در جایی ذخیره کند. او ظرفهایی را می خواست که در برابر گرما و رطوبت هوا مقاومت داشته باشد و غلات، در آن فاسد نشود. از این رو انسان دوران نوسنگی با الهام از همان شکلهای طبیعی و با آمیختن آب و خاک، اولین ظرفهای سفالی را ساخت.

تعریف صنایع دستی

صنایع دستی که هم می تواند، حالت کارگاهی و هم حالت خانگی داشته باشد، همانند صنایع کوچک قابلیت استقرار در شهر و روستا را دارد، بدون نیاز به فن آوری پیشرفته، بیشتر متکی به تخصصهای بومی و سنتی است و قسمت اعظم مواد اولیه مصرفی آن در داخل کشور قابل تهیه می

باشد. افزون بر این، صنایع دستی هر دو ویژگی مصرفی و هنری را داشته، برخوردار از بینش، ذوق، اندیشه و فرهنگ تولید کننده نیز هست و در مجموع آن را یک «هنر- صنعت نامیده اند».

کشور ایران با پیشینه‌ای قوی در فرهنگ و تمدن، یادگارهای هنری از قرون گذشته دارد. امروزه کشور ما را در جهان به‌عنوان یکی از برجسته‌ترین مناطق صادر کننده آثار هنری و صنایع دستی می‌شناسند. صنایع دستی ایران از باارزش‌ترین آثار هنری کشور ما به شمار می‌روند و جلوه‌ای از فرهنگ اقوام ملی ایران هستند. کشف آثار هنری باستانی ساخته دست انسان، در بناهای تاریخی گوشه و کنار کشور ما از ارتباط تنگاتنگ هنر و صنایع دستی با تمدن این سرزمین خبر می‌دهد.

در آثار تاریخی ایران نشانه‌هایی از هنر دست معماران، نقاشان و مهندسان در مقبره‌ها، مساجد، کاخ‌ها و بناهای تاریخی به چشم می‌خورند. هرکدام از این آثار با نشانه‌هایی برجسته از دوره‌های مختلف تاریخی، بخشی از هویت و فرهنگ مردم عصر و زمان خود را نشان می‌دهند.

صنایع دستی ایران، آثار هنری ساخته دست هنرمندان صنعتگر کشور ما

هستند و بخشی از فرهنگ و هویت ایرانی را نشان می‌دهند

در تعریف کلی تلفیق هنر دست و استفاده از ابزارهای بومی و سنتی در خلق یک اثر را صنایع دستی می‌نامند. ذوق هنری و خلاقیت صنعتگر در خلق اثر هنری و صنایع دستی تأثیر زیادی دارد. صنایع دستی هر منطقه از ایران منحصر به فرد هستند؛ گرچه صنایع مشترکی در بعضی شهرها وجود دارند، در تار و پود هر اثر می‌توان نشانه‌هایی از فرهنگ ریشه دار یک شهر یا روستا را مشاهده کرد. اساسی‌ترین عنصر در ساخت صنایع دستی هنر دست انسان است و این مطلب ارزش این آثار را دوچندان می‌کند.

صنایع دستی ایران به‌عنوان هنر بومی و سنتی مردمان سرزمین ما، نقشی مؤثر در تقویت اوضاع اقتصادی مناطق مختلف کشور دارد. در حال حاضر صنایع دستی ایران یکی از سه قطب برتر صنایع دستی جهان به شمار می‌روند و سرمایه‌گذاری مناسب به‌همراه برنامه‌ریزی دقیق در تولید و معرفی هرچه بیشتر این آثار در سطح جهانی می‌تواند درآمدزایی بالایی در سطح ملی به‌همراه داشته باشد.

ویژگی‌های صنایع دستی ایران

- ۱- صنایع دستی ایران محملی برای میراث فرهنگی و هنری این مرز و بوم است که ریشه در اعتقادات مذهبی و باورهای قومی و نیز قوه ابتکار و خلاقیت استادکاران ایرانی دارد.
- ۲- امکان تأمین قسمت عمده مواد اولیه مصرفی از منابع داخلی
- ۳- همانند و شبیه نبودن این فرآورده‌های تولید به یکدیگر
- ۴- انجام قسمتی از مراحل اساسی تولید به وسیله دست و ابزار و وسایل دستی
- ۵- خود مصرفی بودن بخش عمده تولید و برآورده ساختن نیازهای داخلی

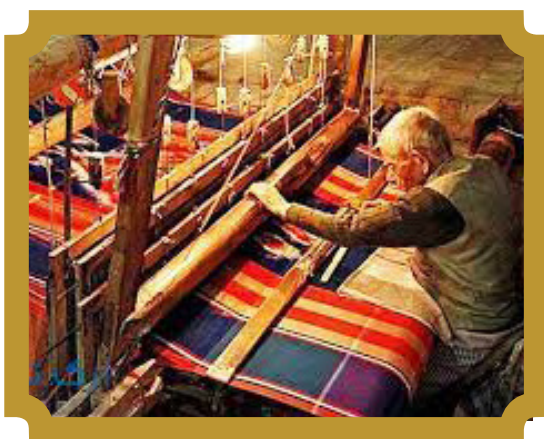

ویژگیهای صنایع دستی از نظر اقتصادی

- ۱- سهولت ایجاد مراکز تولید
- ۲- بی نیازی به سرمایه های کلان
- ۳- اشتغال زا بودن این «هنر، صنعت»
- ۴- وجود ارزش افزوده بالا
- ۵- جنبه های کاربردی و تزئینی
- ۶- داشتن زمینه ای مناسب برای جلب جهانگرد و صادرات

طبقه بندی صنایع دستی ایران

- ۱ - طراحی سنتی و نگارگری
 - ۲ - هنرهای مرتبط با فلز
 - ۳ - رودوزی ها و بافتنی ها
 - ۴ - سفالگری و سرامیک سازی
 - ۵ - هنرهای مرتبط با چوب
 - ۶ - سنگ تراشی و حکاکی روی سنگ
 - ۷ - بافته های داری
 - ۸ - رنگرزی و چاپ سنتی
 - ۹ - حصیر بافی
 - ۱۰ - نساجی سنتی
 - ۱۱ - صحافی و جلد سازی سنتی
 - ۱۲ - فرآورده های پوست و چرم
 - ۱۳ - شیشه گری
 - ۱۴ - آثار لاک و روغنی
- و سایر صنایع دستی

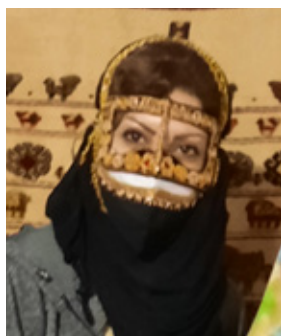
نایج شی

- ابریشم بافی
- احرامی بافی
- ارمک بافی
- بافت انواع پارچه های سنتی (باشلق، کرباس بافی، قنایز، فرتبافی، شمد بافی، گزیبافی، متقال بافی، چفیه بافی، جیم بافی)
- برکبافی
- پتوبافی
- ترمه بافی

- جاجیم بافی (موج بافی، ماشته بافی، ساچیم بافی)
- چادرشب بافی
- حوله بافی
- دارایی بافی (ایکات)
- زری بافی (زربفت)
- سجاده بافی
- سیاه چادر بافی
- شالبافی
- شعر بافی
- شک بافی
- عبا بافی - عبا بافی نائین
- گلیچ
- متکازین
- مخمل بافی

- نوار بافی (پنبه یافی، مداخله بافی، کارت بافی، خوسبافی / خوسدوزی، وریس بافی، نواربافی علی آباد کتول)
- پرده بافی
- حمام سری
- چپری
- عریضه بافی

بافته‌های داری و زیراندازها

- پلاس بافی
- زیلوبافی
- قالی بافی / قالی (گل برجسته، خرسک، قالی دورویه، نمکدان بافی، چننه)
- گلیم (گل برجسته، ورنی، شیریکپیچ، سفره کردی، مفرش، مسند، گلیم دورو، ساده، سوزنی، رند)
- جل اسب
- اجاق قراقی
- خورجین بافی
- نمد مالی / نمد
- سرانداز بافی

پوشاک سنتی

- لباسهای محلی
- بافتنی های سنتی (کلاه، جوراب و ...)
- برقع
- پای پوشهای سنتی (گیوه، گیوه چینی، آجیده دوزی یا تخت کشی، گیوه دوزی، گیوه بافی، چاروق دوزی، چموش دوزی)
- پوستیندوزی
- چوقادوزی
- عروسک بافی
- قلاب بافی
- مجسمه های محلی (مومی)

روزی های سنتی

- آجیده دوزی (لایه دوزی)
- آئینه دوزی
- اشرفی دوزی (سکه دوزی)

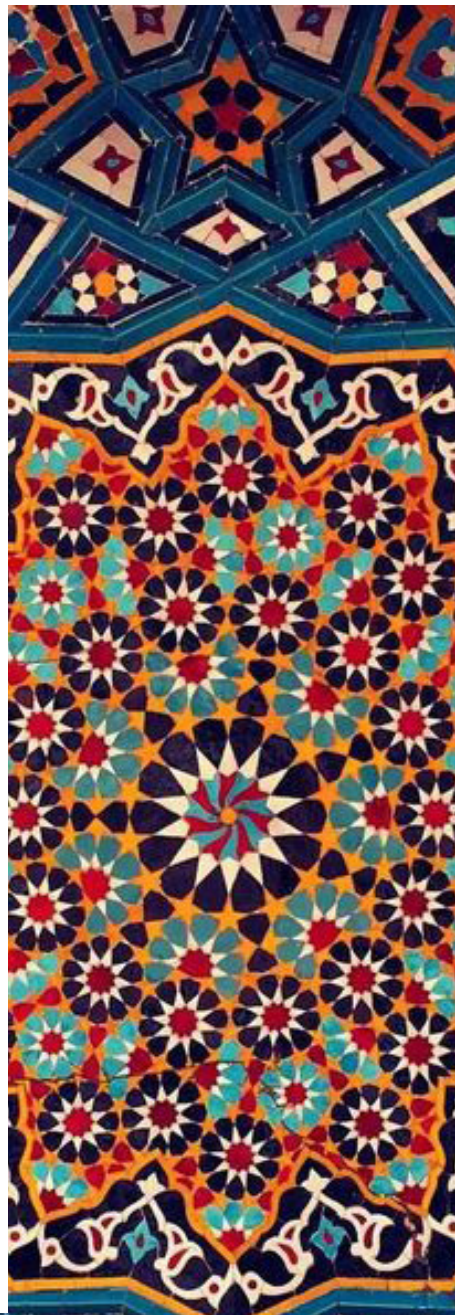
- قلاب دوزی
- ۱- قلابدوزی اصفهان
- ۲- قلابدوزی رشت
- قیطان دوزی (فتیله دوزی، مغزی دوزی، یراق دوزی)
- کتیبه دوزی
- کردی دوزی
- کم دوزی (کمان دوزی، کمه دوزی)
- گلابتون دوزی (بادله دوزی)
- لانه زنبوردوزی
- مخمل دوزی
- مرصع دوزی (سنگ دوزی)
- مرواریددوزی
- مضاعف دوزی
- ملیله دوزی
- ممقان دوزی
- منجوق دوزی
- نقده دوزی
- نقش دوزی
- نواردوزی

چاپ‌های دستی

- قلمکار (چاپ مهری و نقاشی)
- کلاقه ای یا باتیک (چاپ مهری یا نقاشی و دندانی)

سفال، سرامیک و کاشی دستی

- خرمهره سازی
- سفال و سرامیک
- کاشی مشبک
- کاشی زرین فام
- کاشی معرق
- کاشی معقلی
- کاشی مینایی
- کاشی هفت رنگ

- بلیش دوزی (قزاق دوزی)
- پته دوزی (سلسله دوزی)
- پولک دوزی
- پیله دوزی
- تسمه دوزی
- تفرشی دوزی
- چهل تکه دوزی (خاتمی دوزی، لندره دوزی)
- خوسدوزی
- دانه دوزی
- دهیک دوزی (برجسته دوزی)
- رودوزی بمپور
- زرتشتی دوزی
- زرک دوزی
- زغره دوزی
- ستاره دوزی
- سرافی دوزی
- سرمه دوزی
- سکه دوزی (چشمه دوزی، دوریش دوزی، ژوردوزی)
- سوزن دوزی
- ۱- سوزن دوزی اصفهان (گلدوزی و گندمی دوزی)
- ۲- سوزن دوزی بلوچ (خامه دوزی، سیاه دوزی سیستان و ابریشم دوزی نقش زرک)
- ۳- سوزن دوزی ترکمن (سیاه دوزی ترکمن)
- شرابه دوزی (منگوله دوزی، آویزه دوزی)
- شمسه دوزی
- صدف دوزی

• نقاشی روی سفال (نقاشی روی
لعاب، نقاشی زیر لعاب)

صنایع دستی منظره

- پاییه ماشه
- تذهیب
- تشعیر
- جلدسازی
- صحافی سنتی
- طراحی سنتی (طراحی فرش و...)
- قطاعی (کاغذ و پارچه)
- کاغذسازی دستی
- نقاشی سنتی دیواری
- نقاشی روی استخوان
- نقاشی قهوه خانه ای
- نقاشی گل و مرغ
- نقاشی لاک
- نگارگری ایرانی (نقاشی ایرانی /
میناتور)

تزئین ساز و جامه دان ساز

صنایع دستی چرمی

- جلدسازی چرمی سنتی
- سراجی سنتی
- سوخت روی چرم
- معرق چرم
- نقاشی روی چرم
- نقش اندازی ضربی روی چرم
- زین سازی
- ساخت و تزئین ساز و کیف ساز
- هنرهای دستی وابسته به معماری
- آهک بری (ساروجبری)
- گچ بری
- مقرنس کاری / مقرنس سازی

صنایع دستی فلزی

- حجم های فلزی سنتی
- افزار فلزی (اسلحه سازی و...)
- جُنده کاری

- چاقو سازی
- چلنگری
- حکاکی روی فلز
- دواتگری
- زمودگری
- ساخت زیورآلات سنتی
- ضریح سازی
- علامت سازی
- قفل سازی
- قلمزنی
- کوفته گری (طلاکوبی روی فولاد و غیره)
- گرگوربافی
- مسگری
- مشبک فلز
- ملیله کاری: شامل سینی زینتی،
- سرویس بشقاب، وسایل مصرفی
- میناکاری
- ۱- مینای خانهبندی (پنجرهای / مشبک)
- ۲- مینای مرصع
- ۳- مینای نقاشی
- ورشو سازی

صنایع دستی چوبی

- کنده کاری روی چوب
- گره چینی
- محرق چوب
- مشبک کاری
- معرق چوب
- معرق منبت
- منبت چوب
- نازک کاری
- نقاشی روی چوب

- حجم های چوبی سنتی (پیکرتراشی)
- ارسی سازی
- بامبو بافی
- ترکه بافی (ارغوان بافی، مروار بافی، چم بافی)
- چیق بافی
- حصیر بافی (بوریا بافی)
- خاتم کاری
- خراطی
- ساخت سازه های چوبی سنتی
- سوخت روی چوب
- قواره بری
- کپو بافی

و باید گفت اینهمه صنایع دستی زیبا و متنوع را در هیچ کشوری در دنیا نمی توان یافت کاش به این صنایع و هنرها توجه بیشتری می شد چون متأسفانه خیلی از آنها دیگر منسوخ شده است.

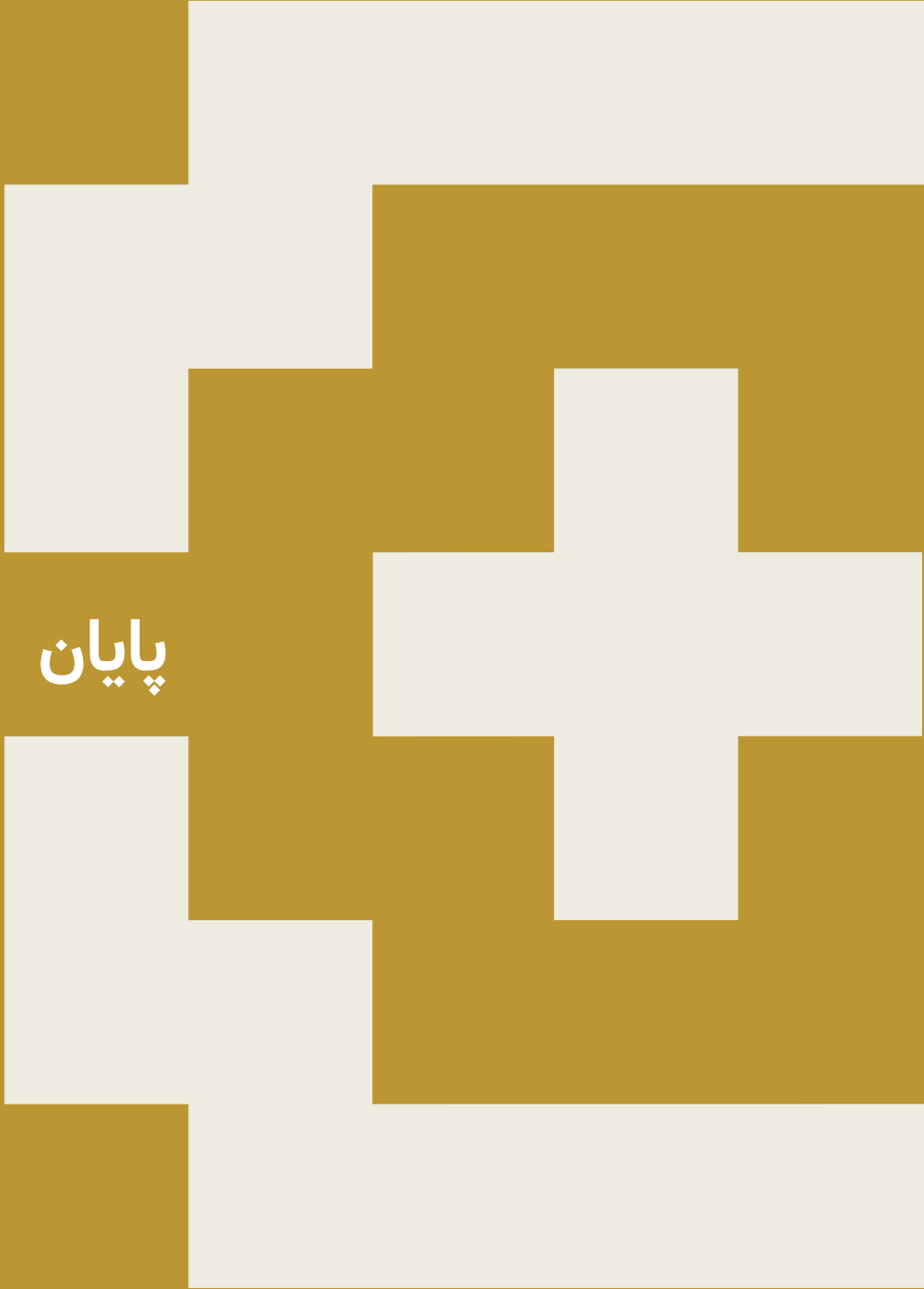
"قلم و قالی"

کتاب طراحی استاد علی خلیقی

کتابی بسیار موثر در طراحی فرش که جهت آموزش هنرجویان نگارش شده است. این کتاب توسط آقای علی خلیقی استاد دانشگاههای هنر تهران، دانشگاه هنر زاهدان، دانشگاههای علمی کاربردی در سراسر کشور طراحی و انتشار گردیده است.

کتاب حاضر در یک مقطع زمانی چاپ و انتشار گردید و اکنون تعداد محدودی از این کتاب با چاپ اول موجود است که جهت فروش به این مجله سپرده شده است. جهت خریداری لطفاً با شماره **۰۹۱۲۲۱۲۹۷۳۳** تماس حاصل فرمائید.

پایان